

Obsah

Předmluva holandských biskupů	17
Jak tuto knihu používat	19
1. díl Tajemství existence	
1.1 Člověk si klade otázky	21
1.1.1 Když věci ztrácejí svou samozřejmost	
1.1.2 Ve všem, co děláme, je otázka a zároveň i odpověď	
1.2 Velikost a bída člověka	23
1.2.1 Žijeme spolu s druhými	
1.2.2 Žijeme ve světě	
1.2.3 Jsme částí světa	
1.2.4 Rostoucí svoboda	
1.2.5 Ubohost člověka	
1.2.6 Všechno má svůj čas	
1.3 Svět ve vývoji	26
1.3.1 Můj původ	
1.3.2 Náš původ	
1.3.3 Vzestupný vývoj	
1.3.4 Vývoj vesmíru	
1.3.5 Budoucnost člověka	
1.4 Bezmezná touha	30
1.4.1 Může být něco pro mne vším?	
1.4.2 Nic nemůže být pro mne vším!	
1.5 Touha našeho svědomí	33
1.6 Volání po nekonečnu	34
1.6.1 Cesta rozumového poznání	
1.6.2 V souvislosti s celým životem	
1.7 Ale něco nás zaráží	35
1.7.1 Člověk je nejen omezený, ale i zlomený	
1.7.2 Kdybychom se mohli setkat s absolutnem!	

1.8	Poselství, které jsme od něho slyšeli	37
1.8.1	Boží slovo	
1.8.2	Stvořil jsi nás pro sebe	
2.	díl Cesta ke Kristu	
2.1	Cesta národů	41
2.1.1	Náboženství na úsvitu dějin	
2.1.2	Velké kultury minulosti	
2.1.3	Hinduismus	
2.1.4	Buddhismus	
2.1.5	Čínský universalismus	
2.1.6	Islám	
2.1.7	Humanismus a marxismus	
2.1.8	Duch Boží v celém světě	
2.2	Cesta Izraele	48
2.2.1	Období hebrejských pastýřů kolem r. 1800-1200 př. Kr.	
2.2.2	Období osídlování kolem r. 1200-1000 př. Kr.	
2.2.3	Období staroorientálního království (asi v letech 1000-587 př. Kr.)	
2.2.4	Zajetí v letech 587-539 př. Kr.	
2.2.5	Období židovství (asi od r. 500 př. Kr.)	
2.3	Boží slovo	51
2.3.1	Slovo zjevující smysl událostí	
2.3.2	Smlouva	
2.3.3	Slovo v celých dějinách Izraele	
2.3.4	Vyprávění o počátcích lidstva	
2.3.5	Jedinečné jevy v Izraeli	
2.3.5.1	Mesiášství	
2.3.5.2	Smyl pro dějiny	
2.3.5.3	Monoteismus	
2.3.6	Zkušenost s boží blízkostí	
2.3.6.1	Bůh je přítomný ve slově	
2.3.6.2	Zákon	
2.3.6.3	Moudrost	
2.4	Písmo svaté	57
2.4.1	Jak vznikla bible	
2.4.2	Literární druhy	
2.4.3	Význam literárních druhů v bibli pro dnešního člověka	

- 2.4.4 Knihy Starého zákona
 - 2.4.4.1 Pentateuch
 - 2.4.4.2 Knihy dějinné
 - 2.4.4.3 Knihy básnické a rozjímavé (o životní moudrosti)
 - 2.4.4.4 Knihy prorocké
- 2.4.5 Nejde o "pobožnou" četbu
- 2.4.6 Mravy se postupně zjemňují
- 2.4.7 Duch
- 2.4.8 Písmo je dílo Ducha svatého
- 2.4.9 Duchovní smysl Písma
- 2.4.10 Úroveň života podle víry

3. díl Syn člověka

- 3.1 Ten, který vydal svědectví o světle** **73**
 - 3.1.1 Slovo "evangelium"
 - 3.1.2 Jan Křtitel
 - 3.1.3 Blížkost božího království
 - 3.1.4 Advent
- 3.2 Ježíšův původ** **76**
 - 3.2.1 Vyprávění o jeho dětství
 - 3.2.2 Zrozen z lidí
 - 3.2.3 Zrozen z Boha
 - 3.2.4 Matouš
 - 3.2.5 Lukáš
 - 3.2.6 Matka Páně
 - 3.2.7 Slovo se stalo tělem
 - 3.2.8 Obraz boží podstaty
 - 3.2.9 Týká se to i nás
 - 3.2.10 Slavíme Ježíšovo narození
 - 3.2.11 Zjevení Páně
 - 3.2.12 První setkání s Jeruzalémem
 - 3.2.13 Vyrůstal v Nazaretě
 - 3.2.14 Druhé setkání s Jeruzalémem
 - 3.2.15 Ježíšovo vědomí
- 3.3 Křest a pokušení** **92**

3.4 Boží království

- 3.4.1 Kána
- 3.4.2 Veliké světlo
- 3.4.3 Co znamená nebeské království?
- 3.4.4 Boží království se zjevuje skrze Ježíšovo vystoupení
- 3.4.5 Podobenství
- 3.4.6 Podobenství o skrytosti nebeského království
- 3.4.7 Osmero blahoslavenství
- 3.4.8 Překračování hranic
- 3.4.9 Radost
- 3.4.10 Rozsudek
- 3.4.11 Království v průběhu času
- 3.4.12 Církev hlásá Ježíše

3.5 Znamení**103**

- 3.5.1 Splněná proroctví
- 3.5.2 Co je zázrak?
- 3.5.3 Ježíšovy zázraky jsou nesobecké, prosté a dobročinné
- 3.5.4 Uzdravení
- 3.5.5 Vymítání zlého ducha
- 3.5.6 Zázraky na přírodě
- 3.5.7 Zázraky ve službě zvěstování
- 3.5.8 Víra a zázrak
- 3.5.9 Zázraky samy jako znamení

3.6 Učitel modlitby**108**

- 3.6.1 Vztah mezi Ježíšovou modlitbou a jeho posláním
- 3.6.2 Proměnění na hoře
- 3.6.3 Ježíšovy poslední modlitby
- 3.6.4 Slovo "Abba"
- 3.6.5 Prosit s důvěrou a nepřestávat
- 3.6.6 Příměst, poctivost, bdělost
- 3.6.7 Odpust' nám naše viny
- 3.6.8 Bude vám otevřeno
- 3.6.9 Otčenáš
- 3.6.10 Původnost Otčenáše

3.7 Zvěstuje a plní Otcovu vůli**116**

- 3.7.1 Jediná Ježíšova touha
- 3.7.2 Víra
- 3.7.3 Jádro lidské bytosti
- 3.7.4 Víra není závislá na intelektuálním nadání

3.7.5	Nevěra	
3.7.6	Ježíšova moc nad Zákonem	
3.7.7	Věrnost zákonu	
3.7.8	Vnitřní prohloubení Zákona	
3.7.9	Soud a odměna	
3.7.10	Největší přikázání	
3.7.11	Jako sám sebe	
3.7.12	"Láska" a "láska"	
3.7.13	Jako Boží slunce a déšť	
3.8	Mesiáš shromažďuje svou obec	126
3.8.1	Nový lid	
3.8.2	Příprava "apoštolů"	
3.8.3	Řeč při rozeslání apoštolů	
3.8.4	Pravidla pro život v církvi	
3.8.5	Nebeská moc v lidských rukou	
3.8.6	Služba a odpovědnost nositele úřadu	
3.8.7	Petr	
3.8.8	Církev není dílo lidí, ale dar od Krista	
3.8.9	Církev jako "svátost" božího království	
3.9	Kdo je tento Ježíš?	133
3.9.1	Snaha sestavit "Život Ježíšův"	
3.9.2	Evangelia jsou víc než pouhý životopis	
3.9.3	Ježíš uprostřed své doby a přece zcela jiný	
3.9.4	Autorita	
3.9.5	Ježíšova jména	
3.10	Cesta k Velikonocům	141
3.10.1	Jeruzalém	
3.10.2	Aby trpěl	
3.10.3	Postní doba	
3.10.4	Vjezd do Jeruzaléma a pobyt v něm	
3.10.5	Květná neděle	
3.10.6	Dny naplněné hrozbami	
3.11	Poslední večeře	147
3.11.1	Mytí nohou	
3.11.2	Zrada	
3.11.3	Řeč na rozloučenou	
3.11.4	Toto je moje tělo, které se za vás vydává	
3.11.5	Liturgie Zeleného čtvrtku	

3.12 Smrt Spravedlivého	152
3.12.1 Modlitba v Getsemanské zahradě	
3.12.2 Svědectví před soudci	
3.12.3 Ukřižován	
3.12.4 Sláva kříže	
3.12.5 Velký pátek	
3.13 Sestoupil do říše mrtvých	156
3.13.1 Žalmy o životě	
3.13.2 Země mrtvých	
3.14 Vstal z mrtvých a je mezi námi	158
3.14.1 Úhelný kámen víry	
3.14.2 První nedělní ráno	
3.14.3 Zjevení vzkříšeného Pána	
3.14.4 Viditelná znamení jako znamení neviditelné přítomnosti	
3.14.5 Kontakt prostřednictvím víry	
3.15 Slavení Velikonoc	164
3.15.1 Ikonografie vzkříšení	
3.15.2 Znamení vzkříšeného Krista, která dal on sám	
3.15.3 Velikonoční radost	
3.15.4 Velikonoční neděle	
3.16 Sedí po pravici Otce	167
3.16.1 Zmrtvýchvstáním je Ježíš u Otce	
3.16.2 Vše vyrůstá k němu	
3.16.3 Jeho trvalá přítomnost	
3.17 Pošlu vám pomocníka	170
3.17.1 Přislíbení Ducha	
3.17.2 Dar Ducha	
3.17.3 Obvyklé dary Ducha	
3.17.4 Zvláštní dary Ducha	
3.17.5 Nenápadný Duch	
3.17.6 Liturgie Letnic a dalšího církevního roku	

4. díl Kristova cesta

4.1 Mladá církev	177
4.1.1 Radostný začátek	
4.1.2 Počáteční těžkosti	
4.1.3 Starý zákon v mladé církvi	

- 4.1.4 Jak vznikla evangelia
- 4.1.5 Pavel
- 4.1.6 Nejstarší slova o Ježíšovi
- 4.1.7 Bible jako trvalý základ
- 4.1.8 Kněžská moc
- 4.1.9 Jednota se Zmrtvýchvstalým
- 4.1.10 Maria, obraz církve
- 4.1.11 Dějiny mají směr

4.2 Dějiny církve

185

- 4.2.1 Pronásledování (do r. 311)
- 4.2.2 Včlenění do společenského života (po r. 311)
- 4.2.3 Rozšíření mezi Germány (po r. 400)
- 4.2.4 Církev na Východě
- 4.2.5 Temné 10. stol.
- 4.2.6 Rozvoj (po r. 1000)
- 4.2.7 Rozkol mezi Východem a Západem (r. 1054)
- 4.2.8 Dvanácté a třinácté století. Vyvrcholení?
- 4.2.9 Inkvizice
- 4.2.10 Pokračování středověku (14. a 15. stol.)
- 4.2.11 Cesty se rozcházejí (16. stol.)
- 4.2.12 Rozšíření církve po celém světě (novověk)
- 4.2.13 Církev v naší době
- 4.2.14 Ekumenické hnutí
- 4.2.15 Církevní dějiny v malém: Řeholní společenství
- 4.2.16 Všeobecné zlidštění po Kristu
- 4.2.17 Ještě jedny dějiny Božího lidu
- 4.2.18 Kdo patří k Božímu lidu? Význam slova "církev".
- 4.2.19 Nejhlubší vrstva dějin

4.3 Víra pochází ze slyšení; obrácení

202

- 4.3.1 Poselství, které jsme si nevymysleli
- 4.3.2 Přes obtížné prahy
- 4.3.3 Určují rodiče víru svých dětí?

4.4 Ponoření do vody a slovo

206

- 4.4.1 Uvedení do křesťanské obce a její víry, katechumenát
- 4.4.2 Příprava na křest — vyvolení
- 4.4.3 Křest, biřmování a mystagogie
- 4.4.4 Mystagogie — nové zrození
- 4.4.5 Očista
- 4.4.6 Utopení

4.4.7 Lid, který mění svůj život	
4.4.8 Jak je to s nepokřtěnými?	
4.4.9 Křest dětí	
4.4.10 Nepokřtěné děti	
4.4.11 Neizolovat křest od celku	
4.5 Znamení života	216
4.5.1 Utváření vrcholných okamžiků našeho života	
4.5.2 Boží viditelnost	
4.5.3 Prostota znamení	
4.5.4 Symbol nebo skutečnost?	
4.5.5 Svátostiny	
4.6 Biřmování	219
4.6.1 Liturgie biřmování	
4.6.2 Jednota se křtem	
4.6.3 Dar Ducha svatého	
4.6.4 Některé zvláštnosti	
4.7 Moc hříchu	221
4.7.1 Není hříchu bez vykoupení	
4.7.2 Všeobecná vina	
4.7.3 Poselství prvních jedenácti kapitol knihy Genesis	
4.7.4 Poselství páté kapitoly listu Římanům	
4.7.5 Vyprávění o ráji: Zvěst o člověku, nikoli popis počátku	
4.7.6 Vstup hříchu do světa	
4.7.7 Není nedokonalosti bez viny	
4.7.8 Společné zlo	
4.7.9 Odpor proti Kristu	
4.7.10 Převaha milosti	
4.7.11 Co z toho všeho je poselstvím víry	
4.7.12 Změnil se svět dědičným hříchem?	
4.7.13 Hřích a smrt, odpuštění a život	
4.8 Vykoupení	230
4.8.1 Člověk tváří v tvář bídě a úzkosti	
4.8.2 Hinduismus a buddhismus	
4.8.3 Islám	
4.8.4 Humanismus	
4.8.5 Marxismus	
4.8.6 Svobodný člověk před Bohem	
4.8.7 Nemůžeme se zachránit sami	

4.8.8	Náš boj proti hříchu a bídě	
4.8.9	"Ty mi pozvedáš hlavu!" (Ž 3,4)	
4.8.10	Vykoupení Ježíšovou smrtí	
4.8.11	Souhrn	
4.8.12	Kristus a ostatní cesty spásy	
4.8.13	Křesťané evangelizováni nekřesťany	
4.8.14	Vyvolení	
4.9	Aby měli život v hojnosti	243
4.9.1	Milost	
4.9.2	Kde najdeme milost?	
4.10	Víra	245
4.10.1	Co je a co není víra?	
4.10.2	Víra jako úkol	
4.10.3	Je rozumné věřit?	
4.10.4	Pochybnost	
4.10.5	Co má křesťan dělat v pochybnostech?	
4.11	Naděje	252
4.11.1	Kladný vztah k lidstvu	
4.11.2	Trpělivost	
4.12	Láska	254
4.12.1	Jádro Ježíšova poselství	
4.12.2	Miluj a dělej co chceš	
4.12.3	Míra lásky	
4.13	Modlitba křesťana	257
4.13.1	Stát před Bohem	
4.13.2	Jaké cesty k modlitbě jsou nám dány	
4.13.3	Liturgická modlitba	
4.13.4	Soukromá modlitba	
4.13.5	Bůh je vždy větší	
4.13.6	Pane, nauč nás modlit se	
4.13.7	Modlitba se nemá izolovat od života	
4.13.8	Je mnoho způsobů modlitby	
4.13.9	Rozjímavá modlitba	
4.13.10	Cesty mystiky	
4.13.11	Žalmy	

4.14 Den Páně	269
4.14.1 Den eucharistie	
4.14.2 Den klidu	
4.15 Slova věčného života	271
4.15.1 Rodinná četba	
4.15.2 Boží slovo v reformaci	
4.15.3 Sekty	
4.15.4 Slovo jako pokrm pro všechny časy	
4.15.5 Péče o církve a hlásání Božího slova	
4.15.6 Slovo a společenství	
4.15.7 Bohoslužba slova	
4.16 Eucharistie	279
4.16.1 Na mou památku	
4.16.2 Bohatství významů	
4.16.3 Struktura eucharistické slavnosti	
4.16.4 Shromáždění na jeho památku	
4.16.5 Eucharistie znamená díkyvdání	
4.16.6 Společná hostina	
4.16.7 "Nová úmluva potvrzená mou krví"	
4.16.8 Mnoho významů, jednota prožívání	
4.16.9 Ježíšova přítomnost ve znameních	
4.16.10 Ježíšova přítomnost v církevním roce	
4.16.11 Vidět celek	
4.16.12 Jak dlouho trvá eucharistická přítomnost?	
4.16.13 Uchovávání nebeského chleba	
4.16.14 Svátost a zvyk	
4.17 Kněžství Božího lidu	290
4.17.1 Lid, který náleží Bohu	
4.17.2 Vědomí vlastní nedostatečnosti	
4.17.3 Služba	
4.17.4 Pozemská úloha	
4.17.5 Svatost církve	
4.17.6 Hlásání pravdy	
4.17.7 A ti ostatní?	
4.17.8 Tolerance	
4.17.9 Proč misie? Mladé církve	
4.17.10 Kristovy útrapy	

4.18 Kněžský pastýřský úřad

298

4.18.1 Služba

4.18.2 Apoštolský úřad

4.18.3 Předávání úřadu

4.18.4 Pána zpřítomňují živí lidé

4.18.5 Pastýř dává svůj život

4.18.6 Pastýř dává Kristův život

4.18.7 Biskup

4.18.8 Biskupové jako vyslanci

4.18.9 Kristovo kněžství – všeobecné kněžství – pastýřský úřad

4.18.10 Kněží a jáhni

4.18.11 Úřad u jiných křesťanů

4.18.12 Sbor biskupů a neomylnost

4.18.13 Pravda a pohyb

4.18.14 Jednota v Petrově nástupci

4.18.15 "Ne že bychom chtěli panovat nad vaší vírou, nýbrž chceme pomáhat vaší radosti"

4.18.16 Povolání ke kněžství

4.19 Druhé přikázání se podobá prvnímu

308

4.19.1 Vznik Desatera

4.19.2 Přikázání v lidském společenství

4.19.3 Svědomí ve shodě s přikázáním

4.19.4 Napětí mezi svědomím a přikázáním

4.19.5 Úkol osobního utváření svědomí

4.19.6 Láska k bližnímu jako tajemství víry

4.19.7 Boha nenajdeme bez bližního

4.19.8 Zákon bez hranic

4.19.9 Církev ve světě

4.20 Rodina a manželství

315

4.20.1 Narodili jsme se v lidské rodině

4.20.2 Stvoření člověka

4.20.3 Rodina, kolébka lidské lásky

4.20.4 Erotika

4.20.5 Homosexuální bližní

4.20.6 Zamilovanost, doba známosti, zasnoubení

4.20.7 Předběžná povaha známosti

4.20.8 Manželství v průběhu dějin

4.20.9 Manželství ve Starém zákoně

4.20.10 Manželství v Novém zákoně

4.20.11	Manželství jako svátost	
4.20.12	Veřejná povaha manželství	
4.20.13	Civilní sňatek	
4.20.14	O manželství nekatolíků	
4.20.15	Pod ochranou zákonů	
4.20.16	Smíšené manželství	
4.20.17	Čistota v manželství	
4.20.18	Plodná láska	
4.20.19	Plánované rodičovství	
4.20.20	Cti otce i matku	
4.20.21	Výchova k lásce	
4.20.22	Výchova v muže a ženu	
4.20.23	Výchova k samostatnosti	
4.21	Evangelní rady	338
4.21.1	Svobodní pro Boží království	
4.21.2	Bez vlastnictví	
4.21.3	Poslušnost	
4.21.4	Nerozdělený	
4.21.5	Svobodný pro nové stvoření	
4.21.6	Kristus neženatý a chudý	
4.21.7	Víra	
4.21.8	Neženatý kněz	
4.21.9	Společně před Bohem	
4.22	Církev a stát	343
4.22.1	Loajální spolupráce	
4.22.2	Napětí mezi církví a státem	
4.22.3	Vlastní poslání	
4.22.4	Jednota všech lidí	
4.23	Úcta k životu	346
4.23.1	Nezabiješ	
4.23.2	Trest smrti, válka	
4.24	Práce na výstavbě světa	351
4.24.1	Radostný výhled	
4.24.2	Vysvobození ze jha	
4.25	Vlastnictví pozemských statků	353
4.25.1	Vlastnictví poskvrněné hříchem	
4.25.2	Vykoupení majetku	
4.25.3	Spravedlivé rozdělení	

4.25.4 Duch horského kázání	
4.25.5 Máme čisté ruce?	
4.25.6 Krádež	
4.26 Pomoc v nouzi	356
4.26.1 Lidská práva	
4.26.2 Dej tomu, kdo má méně!	
4.26.3 Kolik?	
4.26.4 Dávat vlastní život	
4.27 Být prostě spolu	359
4.27.1 Volný čas	
4.27.2 Umění a věda	
4.27.3 Autonomie vědy a umění	
4.27.4 Ježíš a kultura	
4.28 Hledání pravdy	361
4.28.1 Povídání; dobré i zlé řeči	
4.28.2 Pravdivost	
4.28.3 Lež	
4.28.4 Věštění	
4.28.5 Služba slova	
4.28.6 Tajemství není hádanka	
4.29 Selhání křesťana — hřích	368
4.29.1 Co je hřích?	
4.29.2 Tajemství zla	
4.29.3 Vážné a méně vážné hříchy	
4.29.4 Odvrat od Boha	
4.30 Odpuštění	372
4.30.1 Odpuštění a náprava škody	
4.30.2 Církev znamená odpuštění	
4.30.3 Svátost smíření	
4.30.4 Vývoj svátosti pokání v dějinách	
4.30.5 Jak často se zpovídat?	
4.30.6 Vnější forma svátosti pokání	
4.30.7 Vyznání	
4.30.8 Pokání	
4.30.9 Rozhřešení	
4.30.10 Lítost	

Pátý díl — Cesta k dovršení

5.1 Poslední věci

381

- 5.1.1 Nezlomná naděje
- 5.1.2 Soumrak života
- 5.1.3 Nemoc
- 5.1.4 Svátost nemocných
- 5.1.5 Smrt
- 5.1.6 Písmo svaté a Boží moc
- 5.1.7 Jsou ve vzkříšení
- 5.1.8 Společenství svatých
- 5.1.9 Co dělá křesťan pro zemřelé. Očišťování
- 5.1.10 Vzkříšení na konci světa
- 5.1.11 Soud
- 5.1.12 Zavržení
- 5.1.13 Nové stvoření
- 5.1.14 Celé Písmo mluví o Boží věrnosti
- 5.1.15 Život v naději

5.2 Bůh

396

- 5.2.1 Ten, který přebývá v nepřístupném světle
- 5.2.2 „On nás učinil“ (Ž 100)
- 5.2.3 „Tak daleko, jako je nebe od země“ (Boží transcendence)
- 5.2.4 „Izrael, mé dítě“ (Boží imanence)
- 5.2.5 Čistá pravda
- 5.2.6 Člověk Job mluví s Bohem
- 5.2.7 „Nemáš v nenávisti nic z toho, co jsi stvořil“
- 5.2.8 „Všechno, zač budete prosit v mém jménu“
- 5.2.9 „V soužení s ním budu“ (Ž 91,15)
- 5.2.10 Bůh sám je neočekávaně jiný, než si myslíme
- 5.2.11 Živý Bůh
- 5.2.12 „Neboť v něm je všechno stvořeno“
- 5.2.13 Bůh je láska

Rejstřík

409